

VIZITATOAREA DIN OGLINDĂ

Christelle Dabos

VIZITATOAREA DIN OGLINDĂ

VOLUMUL 1

LOGODNICII IERNII

Traducere din franceză
de Elena Ciocoiu

Redactor: Georgeta-Anca Ionescu
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Cristina Jelescu
DTP: Florina Vasiliu, Andreea Dobreci

Tipărit la Bookart Printing

Christelle Dabos
La Passe-Miroir vol 1, Les Fiancés de l'hiver
© Gallimard Jeunesse, 2013
All rights reserved

© HUMANITAS, 2023, pentru prezenta versiune în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Dabos, Christelle
Vizitatoarea din oglindă / Christelle Dabos. –
București: Humanitas, 2023 –
3 vol.
ISBN 978-973-50-7378-7
Vol. 1: Logodnicii iernii. – 2023. –
ISBN 978-973-50-7379-4
821.133.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723.684.194

Frântură

La început eram toți unul.
Dar Dumnezeu socotea că suntem nepotriviți să-l mulțumim așa și a început să ne divizeze. Dumnezeu se distra mult pe seama noastră, apoi Dumnezeu obosea și uita de noi. Dumnezeu putea fi atât de crud în indiferența lui, încât mă înspăimânta. Dumnezeu știa să fie și duios, și l-am iubit cum n-am iubit pe nimeni.

Cred că toți am fi putut să trăim fericiți cumva, Dumnezeu, eu și ceilalți, fără cartea asta blestemată, care mă dezgusta. Știam ce mă leagă de ea în cel mai respingător mod, dar oroarea aceea a apărut mai târziu, mult mai târziu. N-am înțeles imediat, eram prea neștiutor.

Îl iubeam pe Dumnezeu, dar uram cartea aceasta pe care o deschidea din senin pentru te miri ce – tare îl mai distra asta pe Dumnezeu. Când era mulțumit, Dumnezeu scria. Când era mânios, Dumnezeu scria. Și uite-așa, într-o zi în care era în toane foarte proaste, Dumnezeu a făcut o năzbâtie mare de tot.

Dumnezeu a făcut lumea fărăme.

Logodnicii

Arhivarul

Se spune adesea despre casele vechi că au suflet. Pe Anima, arca pe care obiectele prind viață, casele vechi ajung de multe ori să aibă o fire îngrozitoare.

Clădirea Arhivelor de Familie, de pildă, era tot timpul ursuză. Cât era ziua de lungă își arăta nemulțumirea trosnind, scârțâind, șuierând și pufnind. Nu-i plăcea curentul care îi trântea ușile neînchise bine vara. Nu-i plăceau ploile care-i îmbâcseau streășina toamna. Nu-i plăcea umezeala care i se strecura în ziduri iarna. Nu-i plăceau buruienile care îi tot năpădeau curtea în fiecare primăvară.

Dar, mai presus de toate, clădirii Arhivelor nu-i plăceau vizitatorii care nu respectau programul.

Precis că de-asta, în zorii acelei zile de septembrie, clădirea trosnea, scârțâia, șuiera și pufnea și mai rău ca de obicei. Simțea că vine cineva, cu toate că era încă mult prea devreme pentru consultat arhive. Vizitatorul acela nici măcar nu stătea în fața ușii de la intrare, pe scară, ca un vizitator respectabil. Nu, pătrundea în clădire ca un hoț, direct prin garderoba Arhivelor.

Un nas începea să crească din mijlocul unui dulap cu geamuri.

Nasul tot ieșea. În urma lui răsăriră curând o pereche de ochelari, arcada unor sprâncene, o frunte, o gură, o bărbie, niște obraji, niște ochi, niște fire de păr, un gât și niște urechi. Suspendat în mijlocul oglinzii până la umeri, capul

se uită-n dreapta, apoi în stânga. Puțin mai jos, se mai ivi îndoitura unui genunchi, remorcând un corp care se smulse pe de-a-ntregul din dulapul cu geamuri, ca dintr-o cadă. Odată ieșită din oglindă, din siluetă rămaseră doar o haină veche, uzată, o pereche de ochelari cenușii, un fular lung, în trei culori.

Și sub toate straturile acestea se afla Ophélie.

În jurul lui Ophélie, garderoba protesta acum din toate dulapurile, furioase din pricina acestei pătrunderi abuzive care nesocotea regulamentul Arhivelor. Mobilele scârțâiau din toate încheieturile și băteau din picioare. Umerașele se izbeau zgomotos, de parcă un duh nestăpânit le împingea unele într-altele.

Demonstrația aceasta de mânie n-o intimidă pe Ophélie cătuși de puțin. Era obișnuită cu firea bănuitoare a Arhivelor.

— Ușurel, murmură ea. Ușurel...

Numaidecât mobilele se liniștiră și umerășele tăcură. Clădirea Arhivelor o recunoscuse.

Ophélie ieși din garderobă și închise ușa la loc. Pe plăcuță era scris:

ATENȚIE: SĂLI RECI

LUAȚI-VĂ O HAINĂ.

Cu mâinile-n buzunare, cu fularul lung atârând, Ophélie trecu prin fața unui șir de sertare cu etichetă: „Registru de nașteri“, „Registru de decese“, „Registru de certificate de rudenie“ și tot așa. Împinse încet ușa sălii de lectură. Sala era pustie. Obloanele erau trase, dar lăsau să intre câteva raze de soare care luminau un rând de birouri în penumbră. Cântecul unei mierle, în grădină, făcea parcă și mai intensă dâra aceasta de lumină. Era atât de frig în Arhive, încât îți venea să deschizi toate ferestrele ca să intre aerul calduț de afară.

Ophélie rămase nemișcată o clipă în cadrul ușii. Se uită la firișoarele de soare care se strecurau ușurel pe parchet

pe măsură ce se crăpa de ziuă. Inspiră adânc parfumul mobilelor vechi și al hârtiei reci.

Curând Ophélie n-avea să mai simtă mirosul acesta în care se scăldase toată copilăria.

Se îndreptă încet spre cabina arhivarului. Apartamentul particular era acoperit doar de o draperie. Cu toate că era atât de devreme, o aromă puternică de cafea venea deja dintr-acolo. Ophélie tuși în fular ca să-și anunțe prezența, dar o arie de operă veche acoperi zgomotul. Atunci se strecură prin draperie. N-a fost nevoie să-l caute mult pe arhivar, sala fiind în același timp bucătărie, cameră de zi, dormitor și cabinet de *lectură*: stătea pe pat, cu nasul într-o gazetă.

Era un bătrân cu părul alb vâlvoi. Își prinsese sub sprânceană o lupă, care îi făcea un ochi enorm. Purta mănuși și o cămașă albă prost călcată sub sacou.

Ophélie mai tuși o dată, dar n-o auzi din cauza patefonului. Cufundat în lectură, fredona și el aria în timp ce-o asculta, fără să cânte prea bine. Pe deasupra, se mai auzeau și huruitul cafetierei, gălgâitul sobei și toate micile zgomote obișnuite din clădirea Arhivelor.

Ophélie se adânci în atmosfera aparte care domnea în cabina aceea: notele false ale bătrânului; lumina începutului de zi care pătrundea prin draperii; foșnetul paginilor date cu grijă; mirosul de cafea și, puțin mai estompat, parfumul de naftalină al unui felinar. Într-un colț al camerei era o tablă de șah pe care piesele se mișcau singure, ca și când s-ar fi înfruntat doi jucători invizibili. Văzând toate astea, lui Ophélie îi venea să nu se atingă de nimic, să lase lucrurile așa, să facă imediat cale-ntoarsă, de teamă să nu distrugă tabloul acesta cu aer atât de familiar.

Trebuia, totuși, să se hotărască să rupă vraja. Se apropie de pat și atinse ușor umărul arhivarului.

— Fir-ar să fie! exclamă el, tresărind cu tot corpul. N-ai putea s-anunți înainte să vii așa peste oameni?

— Am încercat, se scuză Ophélie.

Ridică lupa care-i căzuse pe covor și i-o dădu înapoi. Își scoase apoi haina care-o acoperea din cap până-n picioare, își desfăcu fularul interminabil și puse totul pe spătarul unui scaun. Nu mai rămaseră din ea decât un corp micuț, niște bucle cafenii bogate prinse neglijent, niște rame de ochelari și o ținută care i s-ar fi potrivit mai bine unei doamne în vârstă.

— Tot prin garderobă vii, hm? bombăni arhivarul, curățându-și lupa cu mâneca. Ai tu fixul ăsta să treci prin oglinzi la ore nepotrivite! Știi prea bine, cocioaba mea are alergii la vizitele-surpriză. Într-o bună zi o să te trezești cu o grindă-n cap, o cauți cu lumânarea.

Vocea morocănoasă făcea să-i tremure mustățile superbe care se avântau până la urechi. Se ridică anevoie de pe pat și puse mâna pe cafetieră, mormăind într-un dialect pe care doar el îl mai vorbea pe Anima. Tot umblând prin arhive, bătrânul trăia numai în trecut. Și gaza pe care o răsfoia era de-acum cel puțin o jumătate de veac.

— O ceșcuță de cafea, fetițo?

Arhivarul nu era un om prea sociabil, dar de fiecare dată când ochii lui o zăreau pe Ophélie, ca acum, începeau să scânteieze precum cidrul. Avusese întotdeauna o slăbiciune pentru nepoata aceasta, fără-ndoială pentru că, din toată familia, ea îi semăna cel mai mult. Era la fel de demodată, la fel de singuratică și la fel de reținută ca el.

Ophélie dădu din cap că da. Avea gâtul prea uscat de emoție acum ca să vorbească.

Unchiul umplu pentru fiecare din ei o ceașcă aburindă.

— Aseară am vorbit puțin la telefon cu mama ta, mormăi el în mustăți. Era atât de încântată, încât n-am înțeles nici jumate din ce-a tot sporovăit. În fine, am înțeles esențialul: se pare că o să treci, în sfârșit, la cratiță.

Ophélie încuviință fără să spună o vorbă. Unchiul își încruntă numaidecât sprâncenele uriașe.

— Te rog să nu faci fața asta lungă. Mama ta ți-a găsit un drăguț, nu mai avem ce discuta.

Îi întinse ceașca și se așeză greoi pe pat, făcând să scârțâie toate arcurile somierei.

— Așază-te. Trebuie să stăm de vorbă serios, ca de la naș la fină.

Ophélie își trase un scaun spre pat. Se uită lung la unchiul ei și la mustățile lui impunătoare, nevenindu-i să creadă. Avea impresia că, prin el, își contempla o pagină din viață pe care i-o rupea cineva în fața ochilor.

— Bănuiesc de ce te uiți așa cruciș la mine, spuse el, dar de data asta răspunsul e *nu*. Renunță la umerii plecați, ochelarii posaci, suspinele de fință nefericită care-ți rup inima. (Bătrânul flutură degetul mare și arătătorul, acoperite cu fire de păr alb.) Ai refuzat deja doi veri! Erau urâți ca niște pipernițe și neciopliți ca niște oale de noapte, sunt de acord cu tine, dar ai jignit toată familia odată cu fiecare refuz. Și, mai grav, am devenit complicele tău sabotând aranjamentele astea de logodnă. (Suspină în mustăți.) Te știu de parcă te-am născut eu. Ești mai împăciuitoare ca o comodă, nu spui niciodată vreo vorbă mai tare, nu faci niciodată mofturi, da' imediat ce ți se pomenește de-un soț, ești mai căpoasă ca o nicovală! Totuși, e de vârsta ta, fie că-ți place, fie că nu-ți place drăguțul. Dacă nu te-așezi la casa ta, familia o să te pună până la urmă la stâlpul infamiei, și nu vreau una ca asta.

Cu nasul în ceașca de cafea, Ophélie hotărî că acum chiar trebuie să spună ceva.

— N-aveți de ce să vă faceți griji, unchiule. N-am venit ca să vă rog să vă-mpotriviți acestei căsătorii.

Chiar în clipa aceea acul patefonului se prinse în capcana unei zgârieturi. Ecoul repetat al sopranei umplu toată camera: „*Si je... Si je... Si je... Si je... Si je...*“

Unchiul nu se ridică să pună acul la loc. Era prea uluit.

— Ce tot mormăi acolo? Nu vrei să intervin?

— Nu. Singura favoare pe care am venit să v-o cer azi e accesul la arhive.

— Arhivele mele?

— Azi.

„*Si je... Si je... Si je... Si je...*“, se bâlbâia patefonul.

Unchiul ridică din sprânceană, neîncrezător, răsfirându-și mustața cu degetele.

— Nu te-aștepți să-ți pledez cauza pe lângă mama ta?

— N-ar avea niciun rost.

— Nici să-l înduplec pe momâia de taică-tău?

— O să mă căsătoresc cu bărbatul pe care mi l-au ales.

Simpleu.

Acul patefonului sări și își continuă frumușel drumul în timp ce soprana striga triumfător: „*Si je t'aime, prends garde à toi!*“

Ophélie își ridică ochelarii pe nas și înfruntă privirea nașului ei fără să clipească. Pe cât de aurii erau ochii lui, pe atât de negri erau ai ei.

— Slavă Domnului! pufni bătrânul, ușurat. Îți spun drept, nu credeam că ești în stare să rostești asemenea cuvinte. Cu siguranță, te-a dat gata drăguțul. Scui-pă tot și spune-mi cine e!

Ophélie se ridică de pe scaun ca să ia ceștile de pe masă. A vrut să le spele, dar chiuveta era deja plină ochi de farfurii murdare. De obicei, lui Ophélie nu-i plăceau treburile casnice, dar în dimineața aceea își scoase mănușile, își suflecă mânecile și spălă vasele.

— Nu-l cunoașteți, spuse ea în cele din urmă.

Murmurul ei se înecă în apa care curgea. Unchiul opri patefonul și se apropie de chiuvetă.

— Nu te-am auzit, fetiço.

Ophélie închise robinetul o clipă. Avea o voce plăpândă și o dicție slabă, de multe ori trebuia să repete frazele pe care le spunea.

— Nu-l cunoașteți.

— Uiți cu cine vorbești! rânji unchiul încrucișând brațele. Poate că nu scot niciodată nasul din arhivele mele, dar cunosc arborele genealogic mai bine ca oricine. Nu există văr de-al tău mai îndepărtat, din vale până la Mările Lacuri, pe care să nu-l știu.

— Nu-l cunoașteți, insistă Ophélie.

Frecă o farfurie cu buretele pe care-l avea în mână, privind în gol. Atingând toate vasele acelea fără mănuși de protecție, se întorcea în timp fără să vrea. Ar fi putut să descrie, până în cel mai mic detaliu, tot ce mâncase unchiul ei în farfuriile acestea de când le avea. De obicei, fiind o adevărată profesionistă, Ophélie nu umbla cu obiectele altora fără să poarte mănuși, dar unchiul ei o învățase chiar aici, în apartamentul acesta, să *citească*. Cunoștea personal fiecare ustensilă cât se poate de bine.

— Bărbatul ăsta nu-i din familie, anunță ea în cele din urmă. Vine de la Pol.

Se lăsă o lungă tăcere, tulburată doar de gălgăitul conductei de apă. Ophélie își șterse mâinile pe rochie și se uită la nașul ei pe deasupra ochelarilor dreptunghiulari. Acesta se gârbovise deodată, de parcă îmbătrânise cu douăzeci de ani. Mustățile îi căzuseră ca niște steaguri în bernă.

— Ce-i aiureala asta? spuse el pe un ton sec.

— Nu știu decât că, după părerea mamei, e o partidă bună, spuse încet Ophélie. Nu știu cum îl cheamă, nu l-am văzut la față.

Unchiul se duse să-și caute sub o pernă tabachera, își vârî un vârful de tutun în fiecare nară și strănută într-o batistă. Așa își limpezia el gândurile.

— Trebuie să fie o greșală...

— Așa aș vrea și eu să cred, unchiule, dar se pare că nu-i nicio greșală.

Ophélie scăpă o farfurie, care se sparse în două în chiuvetă. Îi întinse bucățile unchiului; el le apropie și farfuria

Cuprins

<i>Frântură</i>	5
-----------------	---

Logodnicii

<i>Arhivarul</i>	9
<i>Ruptura</i>	20
<i>Jurnalul</i>	29
<i>Ursul</i>	45
<i>Observatorul</i>	53
<i>Bucătăria</i>	63
<i>Medalia</i>	73
<i>Avertismentul</i>	86
<i>Paznicul de vânătoare</i>	93
<i>Cetacera</i>	102
<i>Dragonii</i>	109
<i>Camera</i>	120
<i>Escapada</i>	133
<i>Grădina</i>	145
<i>Sora</i>	158
<i>Ghearele</i>	171
<i>Urechea</i>	187
<i>Mim</i>	199

La Clardelună

<i>Cheia</i>	211
<i>Vulpoiul</i>	225
<i>Copilul</i>	240
<i>Biblioteca</i>	252
<i>Vizita</i>	265
<i>Intendența</i>	275
<i>Portocala</i>	290
<i>Temnița</i>	300
<i>Nibilista</i>	308
<i>Încrederea</i>	317
<i>Amenințarea</i>	329
<i>Opera</i>	345
<i>Gara</i>	358
<i>Iluziile</i>	370
<i>Subreta</i>	386
<i>Zarurile</i>	396
<i>Îngerul</i>	411
<i>Vizitatoarea din oglindă</i>	427
<i>Frântură, post-scriptum</i>	433